

Den næste sag på dagsordenen var:

*Anden behandling af forslag til lov om ændring af næringsloven.*

(Lovforslag nr. 36. Fremsat 28/1 75. Første behandling 26/2 75. Betænkning 7/3 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling satte til forhandling under ét.

**Glensgård (FP):**

Når jeg tager ordet i denne sag, er det fordi der har indsneget sig en beklagelig fejl torsdag i sidste uge under udvalgsarbejdet, hvorunder der skulle afgives betænkning over lovforslag nr. 36 om en udskydelse af næringsbrevsordningens ophør. Vore medlemmer af erhvervsudvalget var desværre ikke opmærksomme på denne betænkning-afgivelse, og den frist, der blev givet med hensyn til indsigelser til fredag kl. 12, kolliderede med arbejdet med den hastigt gennemførte lovgivning, vi behandlede i denne weekend.

Jeg skal understrege, at fejlen er helt på vor side, og at der ikke er noget at laste udvalgets formand eller sekretær for i denne sag.

Fremskridtspartiet ønsker ikke, at denne lovs bestemmelser om ophør med pligt til næringsbrevsansøgning skal udskydes. Vi er uenige med handelsministeren og justitsministeren i, at lovens § 31, stk. 3, er at betragte som en revisionsbestemmelse. Vi mener, at denne paragraf klart tilkendegiver, at næringsbrevsordningen ophørte den 1. januar 1975.

**K. J. Mortensen (S):**

Nu må jeg konstatere, at fremskridtspartiet erkender, at der er tale om en fejl fra partiets egen side, for sagen er jo den, at lovforslaget er behandlet i erhvervsudval-

get, og der er ikke gjort indsigelse under nogen form. Der er udsendt betænkningssudkast, som det også er nævnt af hr. Glensgård, til medlemmerne, og ingen medlemmer har gjort indsigelse. Jeg må erkende, at det var en kort frist, nemlig fra torsdag kl. 14 til fredag kl. 13, men det er et lovforslag, som man er enig om, og derfor må det kunne lade sig gøre.

Må jeg sige om selve lovforslaet, at såfremt denne forlængelse ikke vedtages, vil det sige, at næringsbrevene for handlende, håndværkere og industridrivende samt speditorer og vognmænd skal afløses af en anmeldelse. Det er for så vidt noget, man i partierne er enige om skal ske, men sagen er, at dette forudsætter dels ændringer i selve næringsloven, dels oprettelse af det erhvervsregister, som vi i øjeblikket diskuterer i erhvervsudvalget. Der må være nogle til at modtage disse anmeldelser, og da erhvervsregisteret tidligst forventes ikraftsat den 1. april 1975, vil det sige, at vi skal fremskynde dette arbejde. Det kan vi ikke gøre, og derfor må jeg stærkt anbefale, at man stemmer sammen med udvalgets flertal.

**Ingomar Petersen (RV):**

Det forekommer mig at være en højst besynderlig fremgangsmåde, fremskridtspartiet nu anvender. Der er under udvalgsarbejdet ikke givet udtryk for tvivl fra fremskridtspartiets medlemmer af udvalget med hensyn til om man kunne gå ind for denne udskydelse. Man afleverer en betænkning, som oven i købet er underskrevet af fremskridtspartiets gruppeformand. Ligger det i realiteten ikke sådan — det vil jeg gerne spørge om — at det er hr. Glistrup, der er kommet og har lavet vrøvl over for fremskridtspartiets medlemmer og har sagt: det vil vi ikke være med til? Det er umuligt at gennemføre udvalgsarbejde i dette høje ting, når man kan afgive betænkninger, underskrive på betænkninger, og når betænkningerne så kommer til anden behand-

[Ingomar Petersen.]

ling her i salen, så kommer man pludselig og siger: nu vil vi ikke være med alligevel.

**Glensgård (FP):**

Kun ganske kort til hr. Ingomar Petersen: Om det er hr. Glistrup, hr. Bay eller en anden i min gruppe, som gør opmærksom på en fejl, der har indsneget sig, kan jeg ikke se skal have nogen som helst indflydelse på de radikales syn på det udvalgsarbejde, der foregår. Men én ting er helt givet, hr. Ingomar Petersen, at . . .

**Formanden:**

Det er ikke tilladt med personlig henvendelse.

**Glensgård (FP):**

Jeg får at vide af formanden, at det ikke er tilladt med personlig henvendelse til hr. Ingomar Petersen, så jeg må omforme sætningen.

Hr. Ingomar Petersen nævnte, at vi ikke på noget tidspunkt i udvalgsarbejdet havde gjort opmærksom på, at vi ikke ønskede denne revisionsbestemmelse forlænget. Hr. Ingomar Petersen må samtidig være opmærksom på, at vi behandlede næringsloven og loven om erhvervsregisteret under ét ved første behandling, og at vi nævnte under første behandling, at vi havde visse betænkeligheder. Disse betænkeligheder går bl. a. på, at vi ikke mener, næringsbrevsordningen tjener noget som helst formål. I bemærkningerne til lovforslaget nævnes det, at det bl. a. drejer sig om industridrivende, speditører og vognmænd. Vi kan f. eks. tage den sidste kategori, vognmænd; de er registreret i dag, idet der findes et register over vognmænd, og der findes også forskellige andre registre over de næringsdrivende, der her er tale om. Vi mener, denne næringsbrevsordning er overflødig, og derfor har vi taget det standpunkt, vi har.

Ganske kort: Årsagen til, at vores gruppeformand er medunderskriver, er selvfølgelig, at vores gruppeformand er medlem af udvalget og ikke stedfortræder. Jeg nævnte i den korte indledning, som jeg havde håbet vi kunne stoppe med, inden de radikale forsøgte at gøre det til en større debat, at vi på grund af det arbejde, der kom i tinget her

fredag formiddag, ikke havde haft tid til at løbe de papirer igennem, der kom fra erhvervsudvalget med hensyn til denne næringsbrevsordning. Det var årsagen til, at vi sendte et brev til udvalgets sekretær og nu her tager en anden stilling.

**K. J. Mortensen (S):**

Jeg skal gøre det ganske kort og sige, at de to lovforslag er behandlet særskilt i udvalget, og der er ikke gjort indsigelser. Men jeg kan for så vidt godt forstå, at det kan være vanskeligt for medlemmerne af erhvervsudvalget at følge med i, hvad der sker, når man, som vi oplevede det under behandlingen af de sager, som vi vedtog i nat, kommer ud for, at fremskridtspartiet udskifter medlemmer i udvalget uden anmeldelse af nogen art.

(Kort bemærkning).

**Ingomar Petersen (RV):**

At fremskridtspartiet har et andet syn på næringsloven, kan jeg fuldt ud respektere, men de må gøre opmærksom på det i udvalget. Det er en højst besynderlig affære. Man kommer herved i salen til en anden behandling, og først her får man at vide, at fremskridtspartiet ikke vil gå ind for det, som deres udvalgsmedlemmer er gået ind for.

Grunden til, at jeg går på talerstolen i denne sag, er, at det ikke er første gang, jeg som medlem af et udvalg har været ude for en tilsvarende situation. I folketingets kommunaludvalg har vi været inde i akkurat samme situation, nemlig at fremskridtspartiets medlemmer af dette udvalg var enige med os andre om betænkningen, men bagefter gik partiet imod. Jeg synes, det er særlig groft i dette tilfælde, hvor det ene af medlemmerne er formanden for fremskridtspartiets gruppe. Det må være sådan fremover, at er man imod noget — og det kan vi respektere — så må det siges under udvalgsarbejdet. Når man er så stor en gruppe, så må partiet have tid til at følge udvalgsarbejdet. Vi andre er ikke nær så mange i de mindre grupper, men vi sørger i hvert tilfælde for at sige til under udvalgsarbejdet og ikke her. Man skal sige til, inden der skrives betænkning. Jeg vil håbe, det er sidste gang, fremskridtspartiet opfører sig på denne måde.

(Kort bemærkning).

**Glensgård (FP):**

Først lige ganske kort til hr. K. J. Mortensen. Hr. K. J. Mortensen begynder nu at bringe de forhandlinger, vi har haft i denne weekend, ind i debatten. Det er ikke fremskridtspartiets skyld, at de lovforslag, vi behandlede i den forløbne weekend, blev behandlet i 4 udvalg sideløbende. Det var fremskridtspartiets helt klare ønske, at vi skulle behandle disse lovforslag i ét udvalg. Dette modsatte hr. K. J. Mortensens parti sig.

Dernæst lige så kort til hr. Ingomar Petersen. Der lå en klar gruppevedtagelse i fremskridtsparti om, at denne udskydelse vedrørende næringsbrevsloven ikke skulle gennemføres. Der er således ikke tale om, at vi har taget et andet standpunkt end vore udvalgsmedlemmer. Der er helt klart, og det sagde jeg i mit første indlæg, tale om en beklagelig fejl, og jeg understregede, at denne fejl var vor, jeg understregede, at vi ikke havde noget at klandre udvalgets formand eller udvalgets sekretær for. Derfor finder jeg det ganske urimeligt, når hr. Ingomar Petersen nu begynder at skyde os ting i skoene, som overhovedet ikke har været diskuteret. Der ligger en klar vedtagelse i fremskridtspartiets folketingsgruppe om, at denne næringsbrevsordning ikke skulle forlænges. Der er således ikke, som det er antydnet af hr. Ingomar Petersen, tale om, at hr. Glistrup på et tidspunkt er kommet og har sagt til vores udvalgsmedlemmer: dette kan vi ikke være med til, og at vi derfor har taget et andet standpunkt.

**Ove Jensen (FP):**

Det, der er sket med hensyn til afgivelse af den betænkning angående næringsloven, er simpelt hen, at de af vore medlemmer, som var med i udvalgsarbejdet, var nye medlemmer, som ikke har været opmærksomme på, at de skulle gøre indsigelse. Jeg har ikke været til stede ved dette møde i erhvervsudvalget. Vi gjorde straks opmærksom på fejlen, som hr. Glensgård indledte med at sige her, og udvalgets formand har sagt, at det var i orden. Derfor mener jeg ikke, der er grund til at gøre mere ud af den sag.

Med hensyn til, at vi skifter medlemmer

ud i udvalgene, så har vi gjort det her under disse hektiske forhandlinger på grund af sygdom. Der har været et par af vores medlemmer, som har været syge, og derfor har vi ønsket at sætte nogle andre medlemmer ind i udvalget. Jeg henvendte mig på bureauet for at få det ordnet på den rigtige vis dér, men bureauet var lukket, og så måtte vi selvfølgelig, når ikke vi kunne få det til at køre, som det skulle, bare give besked på, at vi lod de pågældende medlemmer tage del i de udvalgs møder.

**Arentoft (FP):**

Det er vel ikke tilfældigt, at alle lovforslag skal igennem tre behandlinger. Hvis det var således, at man allerede ved førstebehandlingen låste sig komplet fast og ikke kunne ændre noget som helst, så var der ikke grund til at have mere end 2 behandlinger. Kommer der ting frem i en sag, så skal det vel være muligt også at ændre indstilling mellem anden og tredje behandling.

**Formanden:**

Hr. K. J. Mortensen har ordet for en kort bemærkning. Jeg mener, at vi er ved at nærme os afslutningen af de korte bemærkninger nu.

(Kort bemærkning).

**K. J. Mortensen (S):**

Det mener jeg også, hr. formand. Jeg må bare gøre opmærksom på, når hr. Ove Jensen siger, at nye medlemmer ikke var klar over, at der skulle gøres indsigelse, at det er udtrykkelig oplyst i udvalget, at der skulle gøres indsigelse.

Det er et flertal her i folketinget, der henviser lovforslag til udvalg, og selv om man er uenig i dette flertal, betinger det jo ikke, at man kan udskifte medlemmer uden om forretningsordenen og overtræde den. Må jeg videre sige, at de udskiftninger var lidt forbavsende, især i betragtning af, at da den, som var sat ind i udvalget, ikke måtte være der, så mødte det andet medlem, han skulle afløse.

(Kort bemærkning).

**Glensgård (FP):**

Jeg er helt enig med formanden i, at disse bemærkninger snart må have deres afslutning. Men jeg mener også, hr. K. J. Morten-

[Glensgård.]

sen må forstå, at vi kan ikke slutte med, at vi pludselig bliver klandret for, at vi i de forhandlinger, vi havde i weekenden, har udskiftet medlemmer af udvalget. Det er helt klart, at hr. K. J. Mortensen som udvalgsformand i erhvervsudvalget tog afstand fra, at et af vore medlemmer, som ikke var medlem af erhvervsudvalget, var til stede. Det er også helt klart, at der i andre udvalg foregik udskiftninger, uden at det blev meddelt til sekretariatet.

Det er klart, vi skal stoppe, men jeg mener bare ikke, at disse bemærkninger fra formanden for erhvervsudvalget skal stå, således at det kun er fremskridtspartiet, som under disse forhastede forhandlinger i denne weekend har foretaget små ting, formalistiske ting, som ikke var helt i overensstemmelse med forretningsordenen.

#### Formanden:

Man må selvfølgelig altid holde forretningsordenen for udvalgsmedlemmer, enten tiden er forhastet eller ej.

#### Handelsministeren (Erling Jensen):

Jeg har indtryk af, at der bestemt ikke har været tale om forhastede forhandlinger vedrørende det forslag, vi diskuterer. Det skulle være umiddelbart tilgængeligt, og det skulle være ret let at tage stilling til, om man vil følge det eller ej.

Jeg har været aldeles enig i den holdning, erhvervsudvalget har indtaget, og jeg vil gerne på ny understrege, at det forekommer mig væsentligt og værdifuldt, at man tilstræber at bevare kontinuiteten mellem en lovparagraf og dens afløser. Jeg tror, det normalt er overordentlig uheldigt at bruge et sådant skift i en praksis til at udnytte et midlertidigt hul i lovgivningen, og jeg må modsætte mig og advare imod, at man følger fremskridtspartiets indstilling.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling*  
vedtoges uden afstemning.

#### Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til

tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

*Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.*

(Lovforslag nr. 31. Fremsat 28/1 75. Første behandling 28/2 75).

Der var stillet følgende ændringsforslag:

Af *ministeren for Grønland*:

Til § 2.

I *stk. 1* ændres ordet „marts“ til: „april“.

#### Bemærkninger.

Ændringsforslaget vedrører alene ikrafttrædelsestidspunktet.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

#### Lars Emil Johansen (SF):

De i lovforslaget foreslåede ændringer i den gældende lov om Grønlands landsråd og de grønlandske kommunalbestyrelser har på linje med hidtidig praksis været behandlet i landsrådet under landsrådets efterårsamling i september-oktober i fjor, og da landsrådet i det store og hele har kunnet tilslutte sig de foreslåede ændringer, skal jeg ikke gøre nogen bemærkninger ved denne lejlighed, blot benytte lejligheden til at gøre en enkelt bemærkning med hensyn til det ene af de punkter, som lovforslaget omfatter, nemlig spørgsmålet om nedsættelse af de grønlandske byggeråd, som er en nyskabelse i Grønlandspolitikken.

Nu er det jo sådan, at der er sket en række ting efter fremsættelsen af lovforslaget, hvorved der sker en forsinkelse af lovforslagets mulige ikrafttræden. Byggerådene kan således ikke indgå i det forestående valg til kommunalbestyrelserne og landsrådet, hvorfor jeg vil anmode ministeren om at besvare følgende spørgsmål: hvilke muligheder for valg til byggeråd inden for nær frem-